

MỘT SỐ HÌNH THỨC GIÁO DỤC TINH THẦN ĐOÀN KẾT ĐẶC BIỆT, HỢP TÁC TOÀN DIỆN VIỆT NAM – LÀO CHO SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ - TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY BẮC

Nguyễn Thanh Thủy
Trường Đại học Tây Bắc

Tóm tắt: Ngành Giáo dục Chính trị Trường Đại học Tây Bắc những năm gần đây đang thu hút nhiều Lưu học sinh Lào sang học tập và rèn luyện, những sinh viên Việt Nam và sinh viên Lào đang góp phần không nhỏ gìn giữ và phát huy mối quan hệ máu thịt và truyền thống Việt Nam - Lào. Vì vậy, giáo dục tinh thần đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện cho sinh viên ngành Giáo dục Chính trị là vô cùng cần thiết. Bài viết đề xuất các hình thức giáo dục phù hợp, hiệu quả nhằm kế thừa và phát triển mối quan hệ đặc biệt giữa hai nước đã được vun đắp qua bao thế hệ, tạo môi trường giáo dục thuận lợi cho sinh viên chuyên ngành Giáo dục Chính trị, Trường Đại học Tây Bắc.

Từ khoá: Giáo dục, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện, quan hệ Việt Nam – Lào.

1. Mở đầu

Quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào phát triển từ quan hệ truyền thống, được các lãnh tụ của hai dân tộc là Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chủ tịch Cay-xôn Phôm-vi-hản trực tiếp đặt nền móng và các thế hệ lãnh đạo hai Đảng, hai Nhà nước và nhân dân hai nước dày công vun đắp, trải qua bao biến cố lịch sử, vượt lên mọi khó khăn, thử thách, trở thành mối quan hệ mẫu mực, thủy chung hiếm có trên thế giới. Tinh thần hữu nghị đó cần được thế hệ trẻ hai nước, đặc biệt là các bạn sinh viên kế thừa và phát triển.

Những năm gần đây, nhờ chính sách thu hút Lưu học sinh Lào của Trường Đại học Tây Bắc cùng với sự năng động, nhiệt tình, giảng dạy và nghiên cứu khoa học nghiêm túc của đội ngũ giảng viên, ngày càng nhiều Lưu học sinh Lào lựa chọn Trường Đại học Tây Bắc trong đó có ngành Giáo dục Chính trị là một điểm đến tin cậy để học tập và rèn luyện. Vì vậy, giáo dục tinh thần hữu nghị đặc biệt – hợp tác toàn diện trong quan hệ Việt Nam – Lào cho sinh viên chuyên ngành Giáo dục Chính trị Trường Đại học Tây Bắc là điều cần thiết. Xuất phát từ đặc điểm của ngành học, tác giả xin đề xuất một số hình thức giáo dục tinh thần đoàn kết, hữu nghị đặc biệt và hợp tác toàn diện phù hợp với đối tượng sinh viên trên.

2. Nội dung

2.1. Cơ sở lý luận và cơ sở thực tiễn của việc giáo dục tinh thần đoàn kết đặc biệt,

hợp tác toàn diện Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam cho sinh viên chuyên ngành Giáo dục Chính trị.

Thứ nhất, mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam là nhân tố quyết định thắng lợi của sự nghiệp cách mạng mỗi nước; là quy luật tồn tại và phát triển của cả hai nước ở hiện tại và tương lai

Việt Nam và Lào có vị trí chiến lược quan trọng ở vùng Đông Nam Á, là hai nước láng giềng, có đường biên giới dài khoảng 2.340km, trải dài suốt 10 tỉnh của Việt Nam và tiếp giáp với 10 tỉnh của Lào, nằm trên con đường giao thương hàng hải nối liền Đông Bắc Á, Nam Á qua Tây Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương. Đây là vị trí chiến lược không chế những địa bàn then chốt về kinh tế, quốc phòng của cả hai nước, dãy Trường Sơn trở thành một “lá chắn chiến tranh” hùng vĩ, một lợi thế tự nhiên che chắn cho cả Việt Nam và Lào. Nhiều nhà quân sự cho rằng: Ai nắm được địa bàn chiến lược trên, người đó sẽ làm chủ toàn bộ chiến trường Đông Dương. Điều đó cắt nghĩa về tầm quan trọng phải giữ gìn và phát huy mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào vì sự tồn tại và phát triển của cả hai nước.

Thứ hai, gìn giữ và phát huy mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam chính là gìn giữ thành quả cách mạng mà biết bao thế hệ quân dân hai nước đã hy sinh vì nền độc lập, tự do của hai nước.

Tổng Bí thư Lào Bounnhang Volachith từng nhấn mạnh: “Trên mọi dòng sông, ngọn núi của Lào đều có máu của quân tình nguyện Việt Nam thấm vào đó, những chiến sỹ ấy đã góp phần mang lại thành công cho cách mạng Lào, nhân dân Lào không bao giờ quên sự hy sinh của các bạn Việt Nam.”

Quan hệ hai nước được xây dựng trên nền tảng, cơ sở vững chắc, chân tình. Từ trước đến nay, hai nước láng giềng hữu nghị chưa bao giờ xảy ra bất kỳ mâu thuẫn hay xung đột nhạy cảm, trái lại, Việt Nam và Lào luôn đoàn kết, thương yêu và giúp đỡ lẫn nhau. Sự nghiệp cách mạng hai dân tộc luôn gắn bó chặt chẽ với nhau.

Thứ ba, gìn giữ và phát huy mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam chính là gìn giữ truyền thống và bản sắc tốt đẹp của nhân dân hai nước được lưu truyền qua nhiều thế hệ; gìn giữ công cuộc xây dựng đất nước và cuộc sống ấm no mà nhân dân hai nước đang thụ hưởng.

Những giá trị văn hóa, truyền thống tạo ra bản sắc riêng của Việt Nam và Lào, đều là những nguồn lực mạnh mẽ trong phát triển kinh tế - xã hội. Tiềm năng và nguồn lực to lớn đó đang được Đảng, Nhà nước và nhân dân hai Đảng, hai Nhà nước trân trọng, giữ gìn, bồi đắp và phát huy trong thời đại mới, thời đại hội nhập và phát triển, góp phần giữ gìn, phát huy và tôn vinh bản sắc văn hóa mỗi dân tộc.

Thứ tư, gìn giữ, phát huy mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam là mong muốn và nguyện vọng chính đáng của nhân dân hai nước; là góp phần làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, phản động hòng xuyên tạc, chia rẽ mối quan hệ tốt đẹp giữa hai nước, hai dân tộc.

Trân trọng, gìn giữ, phát triển tình hữu nghị là nguyện vọng chung của đông đảo nhân dân hai nước. Tuy nhiên, cũng phải thừa nhận rằng những âm mưu chống phá, chia rẽ tình đoàn kết giữa hai dân tộc là hết sức nguy hiểm. Để đẩy lùi những âm mưu ấy, cùng với việc tiếp tục phát huy truyền thống đoàn kết, hữu nghị quý báu, phải luôn giữ được nhất quán trong đường lối đối ngoại, hợp tác, cảnh giác, tỉnh táo trước mọi thủ đoạn chia rẽ, tăng cường hơn nữa sự

hiểu biết, tin cậy giữa chính quyền và nhân dân hai nước. Đặc biệt, phải làm tốt hơn nữa việc tuyên truyền, giáo dục, giúp thế hệ trẻ hiểu sâu sắc thực tiễn lịch sử và thực chất quan hệ hai nước để không ngừng chung tay vun đắp tình hữu nghị, không để những “lỗ hổng” hiểu biết cho kẻ xấu kích động, xuyên tạc.

Thứ năm, đối với thế hệ trẻ, gìn giữ và phát huy mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam là một nhiệm vụ chính trị đặc biệt quan trọng, nó gắn liền và quyết định tới mọi thành công của mỗi người trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước của thế hệ trẻ.

Các thế hệ lãnh đạo Đảng, Nhà nước Việt Nam và Lào đã không ngừng củng cố, giáo dục, phát triển và làm sâu sắc hơn nữa mối quan hệ chính trị đặc biệt hiếm có, điều đó làm lan tỏa tinh thần đoàn kết hữu nghị đặc biệt giữa Việt Nam - Lào tới từng tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ; giúp thế hệ trẻ hiểu và trân trọng những năm tháng lịch sử hào hùng của hai dân tộc, hiểu được tình đoàn kết đặc biệt Việt - Lào, Lào - Việt là bài học lịch sử thiêng liêng, là tài sản vô giá mà thế hệ trẻ hai nước phải có trách nhiệm duy trì, bảo vệ và phát huy vì sự trường tồn và phát triển của hai dân tộc.

2.2. Hình thức giáo dục tinh thần đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam cho sinh viên chuyên ngành Giáo dục Chính trị Trường Đại học Tây Bắc

2.2.1. Giáo dục bằng tri thức chuyên ngành

Chuyên ngành Giáo dục Chính trị ở Trường Đại học Tây Bắc là ngành học cung cấp cho người học hệ thống tri thức cơ bản, nền tảng về các vấn đề chính trị, xã hội của đất nước. Ngoài ra, ngành học này còn cung cấp cho sinh viên những kỹ năng giải quyết các vấn đề gặp phải trong sự vận động phức tạp của đời sống xã hội, là bộ phận của khoa học chính trị, bộ phận công tác tư tưởng của Đảng, có nội dung chủ yếu là giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, đường lối của Đảng nhằm hình thành thế giới quan, phương pháp luận khoa học, bản lĩnh chính trị, niềm tin và năng lực hoạt động thực tiễn cho cán bộ, đảng viên và nhân dân, đáp ứng yêu cầu xây dựng và phát triển của đất nước.

Chính vì vậy, giáo dục tinh thần đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam thông qua giáo dục tri thức chuyên ngành đặc biệt là các học phần: Tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Kinh tế chính trị Mác – Lênin, Đạo đức học... là hình thức cơ bản nhất, giúp sinh viên hiểu được tầm quan trọng của việc giữ gìn và phát huy quan hệ đặc biệt Việt Nam – Lào, những giá trị mà các thế hệ lãnh đạo Đảng, Nhà nước và quân dân hai nước đã xây dựng, vun đắp từ lâu đời.

2.2.2. Giáo dục thông qua hoạt động học tập – rèn luyện

Tính đến hết năm học 2018 - 2019, ngành Giáo dục Chính trị Trường Đại học Tây Bắc có 95 lưu học sinh Lào trên tổng số 230 sinh viên theo học, chiếm 41,3%. Như vậy, sinh viên Lào có những đóng góp không nhỏ trong các hoạt động học tập, văn hóa, văn nghệ, thể thao, công tác đoàn thể của các chi đoàn.

Vì vậy, trong tổ chức học tập và rèn luyện, giảng viên, cố vấn học tập cần tạo ra môi trường gắn kết. Chẳng hạn, từ năm học đầu tiên, cố vấn học tập định hướng sinh viên Việt Nam và LHS Lào ngồi học xen kẽ. Trong quá trình học, phân công nhóm sinh viên học tốt hỗ trợ sinh viên Lào trong học tập. Thông qua những hoạt động đó, các em được thể hiện mình, giao tiếp, chia sẻ, học hỏi lẫn nhau từ đó tạo nên sự gắn bó, thân thiết giữa các sinh viên Việt Nam và LHS Lào.

2.2.3. Giáo dục thông qua những tấm gương sống

Giáo dục thông qua những tấm gương sống là hình thức giáo dục có tác động mạnh mẽ đến nhận thức, tình cảm của người học. Sinh thời, Bác Hồ đã từng nói: “Một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”. Những tấm gương anh dũng trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc của hai đất nước chính là những minh chứng hùng hồn nhất về tình đoàn kết, bạn bè thủy chung son sắt, đồng cam cộng khổ, chia ngọt sẻ bùi, “*Hạt muối cắn đôi, cọng rau sẻ nửa*” của quan hệ Việt - Lào trong những tháng năm khó khăn gian khổ nhất.

Chủ tịch nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào Bounnhang Volachith khi nói về tình hữu nghị đoàn kết giữa hai dân tộc Việt Nam – Lào đã khẳng định: “Nhân dân các dân tộc Lào mãi mãi không bao giờ quên, trên từng mảnh đất thiêng liêng của đất nước Lào đều ghi dấu sự hi sinh mồ hôi, xương máu của các cán bộ, chiến sỹ quân tình nguyện Việt Nam, mồ hôi xương máu của họ đã hòa quyện với mồ hôi, xương máu của các cán bộ, chiến sỹ Lào”.

Hiện nay, những người cán bộ chiến sỹ, cựu quân tình nguyện và chuyên gia quân sự Việt Nam giúp Lào được tổ chức tại 32 tỉnh, thành phố với gần 75.000 cán bộ, chiến sỹ cựu Quân tình nguyện tại Lào tham gia. Với tỉnh Sơn La, Hội cựu chiến binh có trên 40.000 hội viên, trong đó có gần 3.500 hội viên là cựu binh đã từng tham gia quân tình nguyện Việt Nam giúp Lào thời kì chiến tranh giải phóng dân tộc. Những người cựu chiến binh quân tình nguyện, mỗi khi họp mặt, vẫn luôn nhắc nhở, kể cho nhau nghe về những phút giây ám áp bên người dân đất nước Triệu Voi. Những kí ức hào hùng vẫn còn lưu giữ.

Thế hệ trẻ, các bạn sinh viên Việt Nam và sinh viên Lào sẽ hiểu rõ hơn, chân thực hơn về tình đoàn kết đặc biệt Việt Nam – Lào qua lời kể của các bác, đó là những sự hi sinh, những mất mát, xương máu của các thế hệ đã ngã xuống, đầy đau thương nhưng cũng đầy tự hào. Đó là những điều không sách vở nào nhắc đến, chân thực và gần gũi, để thấy rằng, các thế hệ trẻ sau này cần tiếp nối truyền thống lâu đời về mối quan hệ thủy chung, hiếm có giữa hai nước.

2.2.4. Giáo dục thông qua những hoạt động ngoại khóa

Các hoạt động ngoại khóa như ngoại khóa chuyên môn, văn nghệ, thể thao với sự huy động của đông đảo sinh viên tham dự sẽ là cầu nối để các bạn sinh viên hiểu thêm về văn hóa, con người của hai nước. Chính vì vậy, cần thường xuyên tổ chức những hoạt động như tìm hiểu văn hóa Việt Nam – Lào, sinh viên Lào với thuật ngữ chuyên ngành... những giải bóng đá, cầu lông, bóng chuyền, tài năng giữa sinh viên các lớp. Thông qua các hoạt động đó, sinh viên Việt Nam và LHS Lào được rèn luyện sức khỏe, đồng thời nêu cao tinh thần đồng đội, tập thể, đoàn kết gắn bó với nhau.

Mặt khác, Ban chủ nhiệm Khoa, Liên chi đoàn cần tổ chức các hoạt động ngoại khóa với nội dung giáo dục tinh thần đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện Việt Nam – Lào như: Tìm hiểu văn hóa, phong tục tập quán Việt Nam – Lào; tìm hiểu về tình đoàn kết đặc biệt Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam trong chiến tranh chống xâm lược; những thành tựu trong hợp tác toàn diện Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam hiện nay... theo hình thức Olympic, sân khấu hay chiếu phim tư liệu... Những hình thức này giúp sinh viên hiểu được lịch sử truyền thống quan hệ hữu nghị, những nét tương đồng trong văn hóa, phong tục tập quán hai nước, những thành tựu hợp tác trong quan hệ hai nước nhưng không hề cảm thấy khô cứng, ép buộc.

Mỗi hình thức giáo dục có vị trí, vai trò riêng. Trong quá trình giáo dục tinh thần đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện Việt Nam – Lào, Lào- Việt Nam cần kết hợp linh hoạt các hình thức giáo dục cho phù hợp với từng điều kiện, hoàn cảnh cụ thể để đem lại hiệu quả giáo dục tốt nhất.

3. Kết luận

Sự vận động của lịch sử đã khiến hai dân tộc, hai đất nước Việt Nam – Lào gắn kết chặt chẽ với nhau. Sự gắn kết ấy bắt nguồn từ những năm tháng đấu tranh vì sự nghiệp giải phóng dân tộc, độc lập tự do cho đất nước và tiếp nối trong thời kì xây dựng, phát triển đất nước. Tình cảm hữu nghị giữa nhân dân hai nước Lào -Việt Nam là vô cùng sâu sắc, không thể chia cách;

việc vun đắp, củng cố tình đoàn kết đặc biệt đó vì sự sống còn của cả hai dân tộc. Chính vì vậy, công tác giáo dục tinh thần đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam đối với sinh viên ngành Giáo dục Chính trị Trường Đại học Tây Bắc hiện nay, cần xác định rõ nội dung từ đó xây dựng những hình thức phù hợp cùng với những kế hoạch cụ thể để đưa nội dung vào chương trình giảng dạy và đề ra những hoạt động học tập, lao động, ngoại khóa nhiều ý nghĩa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban Tuyên giáo Trung Ương (2007), *Lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam (1930 – 2007)*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội
- [2] Ban Tuyên giáo Trung Ương (2017), *Quan hệ đặc biệt Việt Nam – Lào (1930 – 2017)*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [3] Đảng Nhân dân cách mạng Lào - Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam 1930 - 2007*, NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [4] Nguyễn Quang Học (2007), *Tiến trình lịch sử Việt Nam*, NXB Giáo dục, Hà Nội
- [5] Nguyễn Văn Vinh (2008), *Những sự kiện lịch sử ở Lào (1353 - 1975)*, NXB Lao động, Hà Nội.

SOME WAYS TO EDUCATE SPECIAL SOLIDARITY, COMPREHENSIVE COOPERATION OF VIETNAM - LAOS FOR STUDENTS OF POLITICAL EDUCATION AT TAY BAC UNIVERSITY

Nguyen Thanh Thuy

Tay Bac University

Abstract: *In recent years, the Political Education Discipline has been attracting many Laotian students to study. Both Vietnamese and Laotian students are contributing significantly to preserving and promoting the relationship between Vietnam - Laos. Therefore, educating the special solidarity and comprehensive cooperation for students of Political Education is a must. The article proposes effective educational forms to inherit and develop special relations between the two countries which have been nurtured through generations, and to create a learning environment for students majoring in Political Education at Tay Bac University.*

Keywords: *Education, special solidarity, comprehensive cooperation, Vietnam - Laos relations.*

Ngày nhận bài: 4/11/2019. Ngày nhận đăng: 09/12/2019.

Liên lạc: Nguyễn Thanh Thủy; e-mail: nguyenthalthuy09112009@gmail.com